

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Raionul

Localitatea

Instituția de învățământ

Numele, prenumele elevului

LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

PRETESTARE
CICLUL LICEAL

Profil real, sport
30 martie 2022

Timp alocat: 180 de minute

Rechizite și materiale permise: *pix cu cerneală albastră.*

Instrucțiuni pentru candidat:

- Citește cu atenție fiecare item și efectuează operațiile solicitate.
- Lucrează independent.

Îți dorim mult succes!

Punctaj acumulat _____

PROFIL REAL – 100 de puncte

Citește textul propus și realizează în baza lui itemii:

[Acțiunea are loc în Bucovina, în anii 20 ai secolului XX. Naratorul este un tânăr pasionat de știință.]

Lucrurile au prins a se deznoda în mod neașteptat chiar în ziua când am împlinit optsprezece ani, când mama mi-a făcut o surpriză, consecințele căreia le-a regretat ulterior. Acea aniversare am celebrat-o la moșia lui tata de lângă Vășcăuți-pe-Ceremuș. Veniseră mulți invitați la petrecerea oferită de el: prieteni de familie, rude, notabili. Pe unii îi cunoșteam, pe alții îi știam doar din vedere. Era printre ei și un domn în vârstă, chel, suplu, îmbrăcat într-un costum gri de croială străină, pe care mama i l-a prezentat îndelung tatei. Parcă-l cunoșteam, dar nu-mi aminteam circumstanțele în care ne-am mai întâlnit. Se îndreptă apoi spre mine, la braț cu mama, cu un surâs misterios în colțul gurii. Zâmbetul acela de sfînx. Îmi pierdusem graiul: era baronul Wahl.

Ne-am retras tot atunci în doi în pavilionul pentru biliard. Camerista mamei mi-a adus apă minerală cu valeriană, ca să mă liniștesc, într-atât de emoționat eram...

—Și... ce vă pasionează, dacă mi-e permis să întreb? se interesă el cu un pic de ironie în glas.

—Astronomia, matematica...

Privirea îi întineri.

—Ați rămas pasionat de științe?! se minună el cu un aer conspirativ.

—Da, am spus eu cu mândrie juvenilă. Și de vină pentru asta sunteți chiar dumneavoastră.

Își ascunse pentru câteva clipe privirea întristată. Știu la cine se gândise în momentul acela.

—Intenționez să merg la Königsberg, am continuat eu, sau la Breslau.

—Ați cugetat temeinic asupra acestui pas?

—Foarte. Cu tata am și vorbit, iar cu mama... O să discut îndată după examene.

—Și domnul colonel Randa ce spune?

—Ei bine, nu prea aprobă, dar nici categoric împotriva nu e.

Apoi am început să discutăm despre noutățile din matematică și din astronomie. Profesorul mă verifica cu discreție și abilitate. Nici n-am observat cum ne-am ridicat de la masă, ca după o înțelegere, și am pornit spre alee. Ne țineam la braț ca doi prieteni buni și discutam cu înflăcărare copilărească. La un moment dat, profesorul se opri și-mi zise:

—Va fi mare păcatul dacă nu veți face știință! Un mare păcat! îmi accentuă el răspicat. Sunteți un talent. Cel puțin un talent!

Oleg Serebrian. *Pe contrasens*

Nr.	Item	Punctaj	
1	Propune câte un sinonim contextual pentru cuvintele: <i>ați cugetat</i> _____ <i>verifica</i> _____ <i>înflăcărare</i> _____ <i>să discutăm</i> _____	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

2	<p>Plasează, în enunțuri dezvoltate, locuțiunile:</p> <p><i>om de știință</i> - _____</p> <p>_____</p> <p><i>cu bună știință</i> - _____</p> <p>_____</p> <p><i>știință de carte</i> - _____</p> <p>_____</p> <p><i>științele naturii</i> - _____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4
3	<p>Alcătuiește câte un enunț, ilustrând un alt sens decât cel din text al cuvintelor: <i>a se deznoda, familie, moșie</i>.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
4	<p>Explică, în text coerent, rolul a doi termeni științifici cu care operează interlocutorii, în raport cu subiectul discuției dintre ei.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
5	<p>Rezumă, în patru enunțuri, esența dialogului dintre tânăr și profesor.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4	L 0 1 2 3 4

6	<p>Numește tipul personajului reprezentat de narator, aducând două citate din text în sprijinul opțiunii. Tipul personajului: _____</p> <p>Citat 1: _____</p> <p>Citat 2: _____</p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
7	<p>Analizează, în text coerent de 5-6 rânduri, sugestia contextuală a unei figuri de stil din secvența: <i>Privirea îi întineri.</i> —Ați rămas pasionat de științe?! se minună el cu un aer conspirativ. —Da, am spus eu cu mândrie juvenilă.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
8	<p>Comentează, în spațiul rezervat, motivul literar al <i>relației dintre generații</i> în acest text, în raport cu același motiv dintr-un alt text (numește textul și autorul).</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
9	<p>Prezintă trei argumente, ilustrate cu trei secvențe din text, care califică fragmentul dat ca pe o narațiune.</p> <p>(1) _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>(2) _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>(3) _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

